

**Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny
w Szkole Podstawowej nr 106 w Krakowie
na rok szkolny 2025/2026**

I. Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
9. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
10. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności

wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
15. Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 18 w Krakowie
16. Kierunki polityki oświatowej Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2024/2025
17. Statut Szkoły Podstawowej nr 106 w Krakowie

II. Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 106 w Krakowie opiera się na hierarchii wartości wynikającej z misji i wizji placówki. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem Szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych placówki jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą placówki, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny placówki tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania oraz uwzględnia kierunki realizacji polityki oświatowej państwa i wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

1. Wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
2. Wniosków i analiz zespołów nauczycieli,
3. Wyników ankiet przeprowadzanych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli w roku szkolnym 2023/2024 i wśród rodziców na początku roku szkolnego 2024/2025.

4. waluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

1. Powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
2. Zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
3. Respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
4. Współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
5. Współodpowiedzialność organów szkoły za efekty realizacji programu.

III. Wizja Szkoły

Szkołę Podstawową 106 tworzy społeczność, dla której ważne są wartości takie jak: rozwój, współpraca i bezpieczeństwo. Cenimy to, co od wieków wskazywano jako fundament tworzonego przez człowieka świata: piękno, dobro i prawdę.

Stwarzamy optymalne warunki do intelektualnego, emocjonalnego i społecznego rozwoju ucznia i dziecka.

Inspirujemy działania kreatywne, uczymy wzajemnego szacunku, akceptacji i twórczego myślenia. Ważnym dla nas jest skoncentrowanie się na procesie ucznia się i rozwoju – dziecka, ucznia, nauczyciela, organizacji, jaką jest szkoła. Zmieniamy przestrzeń szkolną dostosowując ją do potrzeb wszystkich członków społeczności.

Stosowane metody mają na celu indywidualizację nauczania, rozwijanie umiejętności samooceny i poczucia odpowiedzialności za własny rozwój. Nasz cel to wykształcenie umiejętności uczenia się przez całe życie i dążenia ku pięknym etycznie celom.

Współpraca wszystkich członków społeczności szkolnej – nauczycieli, rodziców i uczniów, pracowników szkoły, prowadzi do poczucia bezpieczeństwa i sprawstwa w budowaniu rzeczywistości szkolnej.

Dzielenie się wiedzą i doświadczeniem przez nauczycieli ma na celu wybór nowoczesnych, różnorodnych i efektywnych metod nauczania i pozwala postawić w centrum dobro i rozwój każdego dziecka i ucznia.

Współpraca z uczelniami wyższymi, instytucjami i środowiskiem lokalnym wpływa na szeroką ofertę zajęć, tworzenie wizerunku szkoły nowoczesnej a zarazem zanurzonej w historii dzielnicy i miasta.

IV. Misja Szkoły

Szkoła Podstawowa nr 106 wychowuje absolwenta otwartego na drugiego człowieka, świadomego swych celów i szanującego wybory innych. Człowieka, który bierze odpowiedzialność za swój rozwój intelektualny, społeczny i moralny, uznaje oraz realizuje wartości: dialogu, szacunku dla innych, równości, rozwoju i uczenia się, dobra, prawdy i piękna. Szeroki zakres działań wolontariackich i społecznych pozwala kształtować u wszystkich członków społeczności szkolnej wrażliwość i odpowiedzialność za świat wokół nas. Troska o rozwój intelektualny uczniów wyraża się w wysokich kompetencjach kadry nauczycielskiej, kształcącej się, stosującej nowoczesne, różnorodne i skuteczne metody nauczania. Rozwój ucznia wdziany jest wieloaspektowo i w szerokiej perspektywie – stąd szkoła troszczy się o dobrostan psychiczny ucznia, inspiruje ku kreatywnym i twórczym działaniom, wyrażającym się m.in. w realizacji różnorodnych projektów i przedsięwzięć edukacyjnych. Nasz absolwent akceptuje siebie, ma świadomość swych mocnych i słabych stron, działa kreatywnie i samodzielnie. Społeczność szkolna ma wpływ na środowisko uczenia się: przestrzeń szkolną oraz teren zielony, którym nadaje istotne dla swych potrzeb funkcje, wspólnie kształtuje obowiązujące w przestrzeni szkolnej prawa i obowiązki. Nauczyciele dbają o tworzenie atmosfery sprzyjającej uczeniu się, ukazywanie wartości pracy i dociekliwości w rozwiązywaniu intelektualnych wyzwań. Kształtowaniu człowieka otwartego na poszukiwanie swojego miejsca we współczesnym świecie towarzyszy dialog z tradycją i promowanie pięknych etycznych postaw.

V. Cele ogólne programu

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. Fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, ,
2. Psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
3. Społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
4. Aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Ogólnym celem szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego jest wychowanie samodzielnego, odpowiedzialnego człowieka, przygotowanego do podjęcia dalszego kształcenia, który jest świadomy swojej przynależności państwowej i kulturowej, jest godnym reprezentantem tradycji, przygotowanym do sprawnego i odpowiedzialnego funkcjonowania we współczesnym świecie.

VI. Charakterystyka działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej, profilaktycznej, prowadzonej w ramach programu.

1. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:
 - 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw,

- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- 5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski).
- 13) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

2. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także

suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

- 2) budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

3. Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

4. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji

psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

VII. Szczegółowe cele programu:

Cele szczegółowe na rok szkolny 2024/2025 wynikają z przeprowadzonej diagnozy środowiska szkolnego, wspólnych ustaleń członków społeczności szkolnej dotyczących wyboru kompetencji kluczowych oraz kierunków realizacji polityki oświatowej państwa wskazanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

1. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych, a także poczucia odpowiedzialności za region i ojczyznę.
2. Działania mające na celu promowanie zdrowia i zachowań prozdrowotnych, w tym zdrowego stylu życia, nawyku aktywności fizycznej, a także nabycia umiejętności z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej.
3. Wspieranie dobrostanu psychicznego dzieci i młodzieży, poprzez rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
4. Podejmowanie działań uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa.
5. Wspieranie uczniów z doświadczeniem migracyjnym – prowadzenie nauczania języka polskiego jako języka obcego, współpraca z asystentem międzykulturowym, rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb uczniów ,
6. Roztropne i poprawne merytorycznie korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi, i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, przy jednoczesnym rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.

7. Kształtowanie zdolności analitycznego myślenia w procesie edukacji ogólnej, poprzez wprowadzenie interdyscyplinarnego podejścia do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez intensyfikację rozwoju kompetencji matematycznych.
8. Rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie uczenia się.
9. Wspieranie rozwoju intelektualnego ucznia i przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, poszanowanie dorobku narodowego.
10. Wzmocnienie motywacji uczniów, połączone z eksponowaniem ich mocnych stron.
11. Uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych.
12. Wspomaganie indywidualnego rozwoju ucznia w zależności od jego potrzeb i możliwości.
13. Kształtowanie postaw proekologicznych, rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.
14. Przeciwdziałanie uzależnieniom, pojawianiu się zachowań ryzykownych.
15. Eliminowanie niewłaściwych zachowań uczniów wobec siebie.
16. Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
17. Wspieranie uczniów w zakresie doradztwa zawodowego.

VIII. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:
 - 1) Stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
 - 2) Sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
 - 3) Inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
 - 4) Stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,

- 5) Współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- 6) Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- 7) Nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- 8) Motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- 9) Stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- 10) Inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- 11) Dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji,
- 12) Dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- 13) Czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- 14) Czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i innych specjalistów – powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- 15) Inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- 16) Nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- 1) Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- 2) Opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- 3) Opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- 4) Uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- 5) Uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- 1) Współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego
- 2) Reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- 3) Reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- 4) Zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- 5) Kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- 6) Rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- 7) Wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- 1) Diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- 2) Rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) Na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla

klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,

- 4) Przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- 5) Zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- 6) Są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- 7) Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
- 8) Współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- 9) Wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- 10) Rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- 11) Dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- 12) Podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- 13) Współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- 14) Podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- 1) Analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- 2) Ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- 3) Przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- 4) Uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- 5) Opracowuje wspólne zasady monitorowania frekwencji uczniów oraz kontaktów z rodzicami w przypadku braku usprawiedliwień uczniów.

6. Zespół nauczycieli świetlicy

- 1) Zapewnia opiekę wychowawczą, pomoc w nauce oraz tworzeniu prawidłowych warunków do pełnego i wszechstronnego rozwoju podopiecznych,
- 2) Wspiera innych nauczycieli i wychowawców w procesie wychowawczym uczniów,
- 3) Reaguje na wszelkie przejawy przemocy, agresji, niedostosowania społecznego i innych sytuacji kryzysowych u uczniów,
- 4) Podejmuje działania w celu wyeliminowania zachowań niepożądanych i niebezpiecznych,
- 5) Zapoznaje uczniów z zasadami bezpieczeństwa w szkole i w świetlicy,
- 6) Integruje uczniów oraz wspiera w tworzeniu przyjaznej atmosfery,
- 7) Wspiera w kształtowaniu pozytywnych postaw, wzmacnianiu mocnych stron oraz rozwijaniu zdolności, umiejętności i zainteresowań uczniów,
- 8) Działa na rzecz kształcenia rozwijającego samodzielną kreatywność oraz innowacyjność uczniów,
- 9) Zapewnia uczniom aktywny wypoczynek z wykorzystaniem rozmaitych metod i form zajęć,
- 10) Uczy współpracy i współdziałania w grupie jak również samodzielnego myślenia i zdrowej rywalizacji.

7. Pedagog szkolny, psycholog:

- 1) Diagnostuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- 2) Uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- 3) Zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- 4) Współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- 5) Zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- 6) Współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- 7) Współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- 8) Wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- 9) Rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- 10) Aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- 11) Wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- 12) Promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

8. Pedagog specjalny:

- 1) Rozpoznaje wraz z wychowawcami indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- 2) Określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- 3) Organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców,
- 4) Udziela uczniom pomocy pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- 5) Podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,
- 6) Pomaga rodzicom i nauczycielom w rozwijaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień uczniów,

- 7) Wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,

9. Rodzice:

- 1) Współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- 2) Uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- 3) Uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- 4) Uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- 5) Zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- 6) Współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- 7) Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- 8) Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

10. Samorząd uczniowski:

- 1) Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- 2) Uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- 3) Uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- 4) Współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- 5) Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- 6) Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- 7) Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- 8) Może podejmować działania z zakresu wolontariatu, współpracuje ze Szkolnym Kołem Wolontariatu.

IX. Ewaluacja Programu

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. Obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. Analizę dokumentacji,
3. Przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. Rozmowy z rodzicami,
5. Wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
6. Analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i Rada Rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły w dniu 23.09.2025 r.